

[mo.be](http://www.mo.be)

Waarom China stilaan de hoofdrol opeist op het wereldtoneel

8-10 minuten

Luke Price (CC BY 2.0)

Dit jaar was er voor het eerst een Chinese president aanwezig op de jaarlijkse bijeenkomst van het Wereld Economisch Forum (WEF) in Davos. Xi Jinping sprak zich er tijdens zijn [speech](#) uit over het belang van globalisering en het Parijs-akkoord.

Verder verhuist de hoofdzetel van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) -die in het land met de grootste economie ter wereld moet gevestigd zijn- mogelijks naar Beijing indien het land zijn huidige economische groei kan handhaven en die van de Verenigde Staten overtreft. Dat zou toch even slikken zijn in

Washington DC.

Explosieve groei

Zoals de situatie er nu voor staat, zou China reeds het komende decennium de fakkel van de Verenigde Staten kunnen overnemen als belangrijkste economische grootmacht wereldwijd.

CHINA ALS GROOTMACHT ANNO 2017

Militaire capaciteit: Het Chinese defensiebudget is momenteel het dubbele van dat van Rusland en het tweede hoogste na dat van de Verenigde Staten. Ook claimde het land in juli zijn plaatsje op het militaire wereldtoneel door in Djibouti te starten met de oprichting van zijn [eerste overzeese militaire basis](#).

Infrastructuur: China heeft een treinnetwerk van meer dan 19 000 kilometer tussen verschillende steden. Sommige treinen rijden tegen snelheden van rond de 280 kilometer per uur.

Onderwijs: De Tsinghua-universiteit in Peking overtrof in 2015 het gerenommeerde Amerikaanse Massachusetts Institute of Technology (MIT) in de ranking van het *U.S. News & World Report* als beste universiteit voor ingenieurswetenschappen ter wereld.

Onderzoek & ontwikkeling: Nog in juli raakte bekend dat Chinese onderzoekers erin geslaagd waren om [fotonen te teleporteren](#) over een afstand van ongeveer 500 kilometer: een revolutionaire stap in de internettechnologie.

Ook wat betreft artificiële intelligentie wordt verwacht dat China tegen 2030 wereldwijd koploper zal zijn. Nog op 20 juli publiceerde de Chinese Staatsraad haar [Next Generation Artificial Intelligence Development Plan](#), waarin ze een

ambitieuze agenda heeft opgesteld voor China op vlak van artificiële intelligentie.

Tegen dit tempo zal China ook op gebied van onderzoek en ontwikkeling de Verenigde Staten inhalen tegen 2019. Of dit echt op een eerlijke manier gebeurt, is nog een andere vraag. Diefstal van intellectuele eigendommen is het land dan ook niet vreemd.

De Chinese economie is, volgens het boek *Destined for War* van Graham Allison, sinds 1980 elk jaar met 10 procent gegroeid.

Het land is erin geslaagd meer dan 700 miljoen mensen (oftewel één tiende van de wereldbevolking) uit de armoede te halen.

Sinds de crisis deed 40 procent van de wereldwijde economische groei zich voor in China.

Voormalig president van de Wereldbank, Robert Zoellick, zei hierover dat het land 'de grootste sprong vooruit ooit in de geschiedenis had gemaakt wat armoede betreft.'

Hoewel China sinds de economische crisis van 2008 een lichte afname zag in zijn groei, kon het nog altijd rekenen op een toename van 6 tot 7 procent in 2015 en 2016.

Sinds de crisis deed 40 procent van de wereldwijde economische groei zich ook voor in China. Het land heeft zich echter niet alleen economisch opgewerkt, ook [op andere gebieden](#) heeft China enorme vooruitgang geboekt.

Sociale ontwikkeling

Bruce Dickson, professor aan de George Washington University, gespecialiseerd in Chinese politiek, legt uit hoe het gesteld is met de sociale omstandigheden in het land.

'Er is heel wat verbeterd op sociaal en menselijk vlak. Honderden miljoenen mensen zijn bijvoorbeeld aan de armoede ontsnapt.

Hoewel de economische ongelijkheid blijft groeien, kan de meerderheid van de bevolking wel rekenen op een hogere levensstandaard.'

‘De economische groei in China heeft een hoge kostprijs voor het milieu, en dat heeft een negatieve impact op het welzijn en de gezondheid van mensen’

Duncan Freeman, onderzoeker aan het EU-China Onderzoekscentrum van het Europacollege, denkt dat ook de sociale bijstand in China erop vooruit is gegaan.

‘China ging van een heel beperkt sociaal bijstandsstelsel naar een systeem gebaseerd op Europese modellen. Vergeleken met de Europese landen is de mate van sociale bijstand er echter nog relatief beperkt.’

Freeman geeft ook aan dat het land heel wat dingen bereikt heeft binnen de Milleniumdoelstellingen. ‘Op gebied van sociale ontwikkeling is er een grote vooruitgang, zeker als je dit vergelijkt met andere ontwikkelende landen die een gelijkaardig niveau van economische groei kennen.’

‘Die economische groei heeft echter ook een hoge kostprijs, zeker voor het milieu, en dat heeft dan weer een enorm negatieve impact op het welzijn en de gezondheid van mensen,’ voegt hij er nog aan toe.

Wolvenkrabbers in Peking: ook op gebied van infrastructuur heeft China grote stappen voorwaarts gezet.

Tom Davidson (cc: BY-NC 2.0)

Democratie vs. autocratie

De economische vooruitgang die China de voorbije jaren boekte, lijkt spectaculair tegenover die van het Westen. Vele onderzoekers vragen zich daarbij dan ook af of het verschil in staatsvorm tussen de Westerse democratie en de Chinese autocratie daar voor iets tussen zit.

Volgens Dickson is dat verband niet zo eenvoudig te leggen.

‘Autoritaire overheden bieden geen garantie voor economisch succes. Enkele van de economieën die recent het snelst groeiden, waren misschien wel van autoritaire regimes, maar dat geldt ook voor de slechtst draaiende economieën,’ legt hij uit.

‘India heeft dan weer aangetoond dat slechte democratieën ook snel kunnen groeien.’

‘De Chinese bevolking ziet in het Westen overheden die de wereldwijde financiële crisis niet konden verhinderen of verkiezingen waarbij geen goede leiders worden verkozen’

Dickson verklaart ook waarom democratieën niet altijd voor meer vooruitgang zorgen.

‘Democratische overheden staan niet garant voor een betere economie, efficiëntere beleidsvorming, een goed bestuur of sociale stabiliteit.

Waar ze wel voor zorgen, is meer rekenschap van de overheid,

bescherming van politieke rechten en burgerlijke vrijheden en een krachtiger wetssysteem. De maatschappij wordt dus meer beschermd tegen de overheid.'

Voorts is het volgens Dickson belangrijk het politieke systeem niet enkel vanuit een Westers standpunt te bekijken, maar ook vanuit dat van China zelf.

'De Chinese bevolking ziet in het Westen overheden die de wereldwijde financiële crisis niet konden verhinderen of verkiezingen waarbij geen goede leiders worden verkozen.

Voor de Chinezen zit er dus geen duidelijk voordeel in om wat ze hebben te ruilen met iets dat ergens anders niet goed werkt. Hoewel ze niet helemaal tevreden zijn met hun eigen overheidsvorm, geloven ze wel dat, met het nodige geduld, dingen kunnen verbeteren.'

Houdbaarheidsdatum?

Isaac Torrontera (CC BY-SA 2.0)

Freeman reflecteert ook over of de Chinese groei ook op lange termijn houdbaar is.

‘China beschikt over de basisvoorwaarden om zijn relatief sterke economische groei te behouden, maar de groeipercentages zijn nu wel kleiner dan in de periode na de jaren ’80. De huidige economie staat voor verschillende uitdagingen die moeten aangepakt worden, als de Chinese overheid haar niveau van ontwikkeling wil blijven behouden.

‘De Chinese economie heeft al aangetoond dat ze zich kan aanpassen, maar voor hervormingen is ook politieke wil nodig’

Een fundamentele vraag die China zich bijvoorbeeld stelt, betreft de relatie tussen markt en staat. In het verleden was er in het land veel meer staatsinmenging in de economie.

Zoals in veel Oost-Aziatische landen heeft dit enerzijds positieve effecten gehad, maar anderzijds ook veel problemen veroorzaakt, zoals slechte investeringen en een overcapaciteit in verschillende sectoren.

De relatie tussen de staat en de economie zou dus een fundamenteel onderdeel zijn van het hervormingsproces.’

Of en hoe de economische reus die uitdagingen zal aanpakken, hangt volgens Freeman af van politieke wil. ‘De Chinese economie heeft al aangetoond dat ze zich kan aanpassen, maar voor hervormingen is ook politieke wil nodig. De echte vraag is of de Chinese leiders een antwoord kunnen vinden op die uitdagingen.’

